

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Район / Муниципія:

Населений пункт:

Навчальний заклад:

Прізвище, ім'я учня:

ТЕСТ № 2

УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

**ТРЕНУВАЛЬНИЙ ТЕСТ
ЛЦЕЙСЬКИЙ КУРС**

Реальний профіль

лютий 2024 р.

Час виконання – 180 хвилин

Необхідні матеріали: *ручка з синьою пастою.*

Пам'ятка для кандидата:

- Уважно прочитай кожне речення і акуратно виконай запропоноване завдання.
- Працюй самостійно.

Бажаємо успіху!

Кількість балів: _____

Прочитайте уважно текст і виконайте завдання.

...Після повернення з-за кордону Сковорода відразу ж помандрував до рідних Чорнух, хоч нікого з рідних там у нього не було. Прийшов на сільський цвинтар, посидів на могилі батьків і рушив світ за очі. Не відав, куди прийде і що його чекає завтра. Але **(ні)трохи**¹ не **тр(и/е)вожився**² тим, бо вважав, що не це головне в житті філософа. Ніколи не мав свого дому, свого майна. Якось хтось із можновладців дорікнув йому, чому він зовсім не **клопоче(тьс/ц)я**³ тим, щоб мати щось у своїй **вла(стн/сн)ості**⁴. Адже людині з такими **зна(нн/н)ями**⁵ й такою славою це зовсім **(не)важко**⁶. Для історії **(з/с)береглася**⁷ відповідь Сковорода: «Шановний пане! Світ подібний до театру. Щоб грати в театрі з успіхом і похвалою, беруть ролі за здібностями. У театрі актора хвалять не за здатність дійової особи, а за те, як він вдало грає її. Я довго міркував про це і після великого випробування себе побачив, що не можу представляти в театрі світу жодної особи вдало, крім **ни(зь/з)кої**⁸, простої, **бе(з/с)турботної**⁹, самотної. Я обрав собі цю роль — і **задоволе(н/нн)ий**¹⁰...».

Його колишні колеги по академії, що стали ченцями Києво-Печерської лаври, закликали: «Доволі блукати по світу! Час причалити до гавані: нам відомі твої таланти, свята церква прийме тебе, як мати своє чадо, ти будеш стовпом церкви й окрасою обителі». Але Сковорода відповів, що не може собі дозволити затулити ризою своє серце від світу.

Він прагнув свободи і прагнув нікого в житті не обтяжувати собою. І в цьому розумінні разуючий ось такий факт останнього дня перебування Сковорода на цьому світі. За свідченнями сучасників, він був веселим і балакучим, обідав з друзями, читав їм свої твори. А по обіді вийшов з хати й став копати собі могилу. Скінчивши ту роботу, зайшов до кімнати, переодягся в чисту білизну, підклав під голову торбинку зі своїми немудрими пожитками й рукописами й ліг на лавці, щоб уже ніколи не встати. Кончина справді достойна імені великого філософа і його моральних настанов.

Сковорода в своєму щоденному житті втівав од світу, ревно беріг свою внутрішню свободу. В такий спосіб утверджував себе як людину, що живе за вимогами й правилами своєї філософії. Але все його складне для розуміння існування має одне просте пояснення: навчительство людей, навчительство свого народу. Позиція Григорія Сковорода і вся життєва поведінка філософа продиктовані його глибоко патріотичними переконаннями, відлуння яких вчуваємо в ось цих словах: «Русь не руська бачиться мені диковинкою, подібно до того, коли б народилася людина з риб'ячим хвостом або з собачою головою... Всяк мусить пізнати свій народ і в народі себе. Чи ти рус?.. Будь ним... Чи ти лях? Ляхом будь. Чи ти німець? Німечествуй. Француз? Французуй. Татарин? Татарствуй. Все добре на своєму місці і в своєму образі, і все красно, що чисто, природно, що не є підробкою, не перемішано з чужим по роду...». До речі, прозираючи в далеке майбутнє, Сковорода писав про те, якою він бачить Україну, писав про неї, про «...нових людей, нове творіння і нову славу».

Його не стало 29 жовтня 1794 року.

Але, крім філософії, літературних творів і музики Сковорода, лишився нам і урок цього рідкісного життя.

Урок того, як можна бути вільним серед неволі і святим посеред пекла.

(Михайло Слабошпицький)

№ з/п	Завдання	Оцінювання	
1.	<p><i>Спираючись на текст, дайте письмові відповіді на кожне питання одним реченням.</i></p> <p>А. Чому Сковорода не мав і не хотів мати свого дому і майна?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Б. Куди запрошували філософа колишні колеги по академії?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>В. Чому в щоденному житті Григорій Сковорода втікав од світу?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Г. Який урок залишив Сковорода нащадкам?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p>	<p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p>
2.	<p><i>З-поміж слів і словосполучень визначте характерні для художнього стилю. Підкресліть їх.</i></p> <p>Позиція філософа, сивочолі гори, срібна роса, порядок денний, виявили недоліки, заговорив нічний вітерець, визначити розряд, замріяні промені, вчитель за освітою.</p>	<p>L 0 1 2 3 4</p>	<p>L 0 1 2 3 4</p>
3.	<p><i>Доберіть до виділених слів антоніми з тексту і запишіть їх через риску:</i></p> <p>а) чекає сьогодні – _____;</p> <p>б) дають ролі – _____;</p> <p>в) Сковорода запитав – _____;</p> <p>г) був мовчазним – _____;</p> <p>г) далеке минуле – _____.</p>	<p>L 0 1 2 3 4 5</p>	<p>L 0 1 2 3 4 5</p>
4.	<p><i>Складіть і запишіть простий план тексту з 4-х пунктів.</i></p> <p>1. _____</p> <p>2. _____</p> <p>3. _____</p> <p>4. _____</p>	<p>L 0 1 2 3 4 5 6 7 8</p>	<p>L 0 1 2 3 4 5 6 7 8</p>

5.	Визначте правильний варіант написання кожного виділеного в тексті слова. Обведіть букву, що позначає правильну відповідь. 1. а) окремо; б) разом; 2. а) и; б) е; 3. а) тьс; б) ц; 4. а) стн; б) сн; 5. а) нн; б) н; 6. а) разом; б) окремо; 7. а) з; б) с; 8. а) зь; б) з; 9. а) з; б) с; 10. а) н. б) нн.	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
6.	Розкрийте дужки. Запишіть слова-звертання у кличному відмінку. А. До побачення, (пані Лідія)! _____ Б. Здрастуйте, (Валентина Григорівна)! _____ В. На все добре, (друг)! _____ Г. Хай Вам щастить, (Василь Іванович)! _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
7.	Складіть речення з прямою мовою, використовуючи висловлювання Г. Сковороди, щоб: а) слова автора стояли перед прямою мовою; б) слова автора стояли після прямої мови. «Як хто посіє в юності, так пожне в старості». 1. _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
	2. _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
8.	Відновіть текст вірша. Вставте відповідні літери на місці крапок у кожному слові. Мені снилось: я мельник в старому млині... Уноч... зат...хають колеса. Я не сплю. Часом качка в повітрі дзв...нить Чи кажан проти місяц... грає. У млині щось гр...зуть і смакують щурі, Під колесами падають краплі... Щука кине...я десь, і півсон...ий ситняг За...покоїтись довго не може. Десь підвода далека в полях гуркотить. Хто, куди та для чого прямує? Зірка пада ясна і дугу ро...кида На широкому темному небі. І л...тить вся земля, як підвода в полях, — До мети, у простори незмірні, — І далекі міста, і мій млин, і качки, І щурі, і колеса, і люди. (Максим Рильський)	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

9.	<p>Виправте помилки в реченнях.</p> <p>А. Сама бідна країна світу знаходиться в глибокому економічному кризисі, саме цим і пояснюються всі її проблеми.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Б. Вийшовши на балкон, мене намочив рясний дощ, який почався у 18 годин.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p>	<p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p>
10.	<p>Запишіть слова, знявши ризик:</p> <p>а) перекоти/поле – _____;</p> <p>б) по/домашньому – _____;</p> <p>в) хтозна/ куди – _____;</p> <p>г) на/жаль – _____.</p>	<p>L 0 1 2 3 4</p>	<p>L 0 1 2 3 4</p>
11.	<p>Доповніть частини речень так, щоб утворилися складні речення відповідного типу.</p> <p>А. Складносурядне речення. Григорій Савич Сковорода залишив нащадкам багато крилатих висловів та цитат _____</p> <p>_____</p> <p>Б. Складнопідрядне з підрядною з'ясувальною. Григорій Сковорода відзначав _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p>	<p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p>
12.	<p>Вставте пропущені розділові знаки.</p> <p>Народна мудрість стверджує що талановита людина талановита в усьому. А тому ми захоплено читатимемо й поезії Григорія Савича, так само мудрі, глибокі розважливі. Маємо неоціненний скарб – тридцять віршів-пісень об'єднаних у збірку «Сад божественних пісень». Написані вони були протягом 1757-1785 років. Повна назва збірки – «Сад божественних пісень, що проросли із зерен Святого Письма». Справді до кожного твору автор дібрав влучні епіграфи з біблійних текстів у кожній пісні осмислив певну ідею з Біблії. Тому ці пісні є довершеним циклом.</p> <p>Його поезія це вдумливе споглядання навколишнього життя з усіма проблемами, це серйозні роздуми над сенсом і сутністю людського буття, над взаєминами між людиною і природою між людьми взагалі. Широкі тематичні обшири, глибина філософської думки такими є визначальні риси його поетичної творчості.</p>	<p>L 0 1 2 3 4 5 6 7 8</p>	<p>L 0 1 2 3 4 5 6 7 8</p>

13.	<p><i>Г. Сковорода залишив нам багато мудрих висловів. Один із них звучить так: «З усіх утрат втрата часу найтяжча». Прокоментуйте цей вираз, поясніть, як ви його розумієте. Відповідь запишіть двома складними реченнями.</i></p> <p>1. _____ _____ _____ _____ _____</p> <p>2. _____ _____ _____ _____ _____</p>	L 0 1 2 3 L 0 1 2 3	L 0 1 2 3 L 0 1 2 3
14.	<p><i>У центрі філософії мислителя Г. Сковороди було питання про щастя людини і шляхи його досягнення. Розкрийте ваше розуміння афоризму Сковороди: «Коли ти твердо йдеш шляхом, яким почав іти, то ти щасливий». Відповідь запишіть у вигляді тексту двома складними реченнями.</i></p> <p>1. _____ _____ _____ _____ _____</p> <p>2. _____ _____ _____ _____ _____</p>	L 0 1 2 3 L 0 1 2 3	L 0 1 2 3 L 0 1 2 3
15.	<p><i>Напишіть оголошення, в якому має бути наступна інформація:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – засідання гуртка літературознавців «Літературні обрії»; – присвячений 210-ій річниці від дня народження Тараса Шевченка. – відбудеться 11 березня 2024 року, понеділок; – запрошуються учні 10 –12 класів; – час:14:00; – актовa зала ліцею; – організатори: актив гуртка. 		

		L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
		7	7
		L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5

Усього – 100 б.